

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

23 Μαΐου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2909

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 8878

Τροποποίηση της υπ' αρ. 62564/04.06.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442).

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του Μέρους ΙΗ' του ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167) και ιδίως το πρώτο εδάφιο της παρ. Γ' του άρθρου 129,

β) του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143),

γ) του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: Οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133),

δ) του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133),

ε) του άρθρου 73 του π.δ. 5/2022 «Οργανισμός Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15),

στ) του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130),

ζ) του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131),

η) του π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).

2. Την υπ' αρ. 38/2020 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου της 31.08.2020 «Εγκριση και προσδιορισμός των

πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2021-2025» (Α' 174).

3. Την υπό στοιχεία Υ12/07.07.2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 4403).

4. Την υπ' αρ. 62564/04.06.2021 απόφαση «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 55415/30.05.2022 (Β' 2741) όμοια απόφαση.

5. Την ανάγκη επικαιροποίησης του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΠΑ.

6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται περαιτέρω δαπάνη στον κρατικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με την υπ' αρ. 3644/9.1.2024 εισήγηση Δημοσιονομικών Επιπτώσεων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

1. Τροποποιείται η υπ' αρ. 62564/04.06.2021 απόφαση «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 55415/30.05.2022 όμοια απόφαση, ως εξής:

α. Το άρθρο 2 αντικαθίσταται, ως εξής:

«Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 119 του ν. 4635/2019, καθώς και οι ακόλουθοι ορισμοί:

Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ: Προγραμματικός στόχος αναπτυξιακής πολιτικής που εξειδικεύεται σε Ειδικούς Στόχους και προτεραιότητες (Άξονας Προτεραιότητας). Ο αναπτυξιακός στόχος προσδιορίζει τους τομείς που θα ενεργοποιηθούν για να επιτευχθούν τα προγραμματισμένα αποτελέσματα. Οι αναπτυξιακοί στόχοι του ΕΠΑ 2021-2025, οι Ειδικοί Στόχοι και οι προτεραιότητες εξειδικεύονται στην Πράξη 38 του Υπουργικού Συμβουλίου της 31ης Αυγούστου 2020, με τίτλο «Εγκριση και προσδιορισμός πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προ-

γράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2025».

Προγραμματική Περίοδος: Η Προγραμματική Περίοδος στην οποία δύναται να ενταχθεί προς χρηματοδότηση ένα έργο. Η Προγραμματική Περίοδος του ΕΠΑ είναι κατά κανόνα πενταετούς διάρκειας. Η πρώτη προγραμματική περίοδος του ΕΠΑ ξεκινάει την 1η Ιουλίου 2021 και λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2025. Το ΕΠΑ για την προγραμματική περίοδο 2021-2025 εγκρίθηκε με την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 38 της 31ης-8-2020 (Α' 174).

Έργο Μεγάλου Προϋπολογισμού: Έργο με προϋπολογισμό τουλάχιστον 20.000.000 ευρώ. Προϋπόθεση για την ένταξη στο ΕΠΑ έργων υποδομής προϋπολογισμού μεγαλύτερου των 20.000.000 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, αποτελεί η κατάρτιση μελέτης κόστους - οφέλους.

Πληροφοριακό Σύστημα ΕΠΑ (ΠΣ ΕΠΑ): Το Πληροφοριακό Σύστημα, το οποίο χρησιμοποιείται για την ενεργοποίηση, την παρακολούθηση, τις επαληθεύσεις και τους ελέγχους του ΕΠΑ και των Προγραμμάτων του. Το ΠΣ ΕΠΑ αποτελεί τμήμα του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) του άρθρου 55 του ν. 4314/2014 (Α' 265).

Συνολικό Κόστος Έργου: το άθροισμα α) της Συνολικής Δημόσιας Δαπάνης ΠΔΕ, β) της Ιδιωτικής Συμμετοχής και Δαπανών εκτός ΠΔΕ και γ) του μη ενισχυόμενου προϋπολογισμού.

α) Συνολική Δημόσια Δαπάνη ΠΔΕ ή Προϋπολογισμός έργου στο ΠΔΕ: Ο συνολικός προϋπολογισμός των υποέργων του έργου που εγγράφεται στο ΠΔΕ και αφορά σε μία ή περισσότερες Συλλογικές Αποφάσεις.

α1) Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη ΕΠΑ ή Προϋπολογισμός έργου που θα ενταχθεί στο ΕΠΑ: Ο συνολικός προϋπολογισμός των υποέργων του έργου με πηγή χρηματοδότησης το ΠΔΕ που θα βαρύνει το ΕΠΑ 2021-2025.

α2) Μη Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη ΕΠΑ ή Δημόσια Δαπάνη εκτός ΕΠΑ: η διαφορά μεταξύ Συνολικής Δημόσιας Δαπάνης ΠΔΕ και Επιλέξιμης Δημόσιας Δαπάνης ΕΠΑ. Αφορά σε δημόσια δαπάνη ΠΔΕ που δεν είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση από το ΕΠΑ 2021-2025, κρίνεται όμως απαραίτητη για την υλοποίηση της πράξης και εγγράφεται στο ΠΔΕ. Ειδικότερα, ως Μη Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη δύναται να καταχωρούνται:

1) Πληρωμές ΠΔΕ για τα υποέργα της Πράξης που έχουν υλοποιηθεί προ της 1/7/2021 από τις Συλλογικές Αποφάσεις ΣΑΕ/ΣΑΜ/ΣΑΕΠ/ΣΑΜΠ. Δεν περιλαμβάνονται στη Μη Επιλέξιμη Δαπάνη ΕΠΑ πληρωμές ΠΔΕ για τις οποίες έγινε επιστροφή σε λογαριασμό ΠΔΕ ΑΔΙΑΘΕΤΑ ΥΠΟΛ. ΠΑΡΕΛΘ. ΟΙΚΟΝ. ΕΤΩΝ,

2) προϋπολογισμός δαπανών μετά την 31/12/2025 για έργα ΣΔΙΤ του ν. 3389/2005, έργα παραχώρησης, έργα κρατικής αρωγής και λοιπά έργα με μακροχρόνια διάρκεια σύμβασης,

3) μέρος του προϋπολογισμού του έργου που χρηματοδοτείται με συνεισφορά πόρων τρίτων, και κατατίθεται, σύμφωνα με τις διαδικασίες του ΠΔΕ, σε λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος υπέρ του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων,

4) ο προϋπολογισμός του έργου ωρίμανσης/προετοιμασίας για μεταφορά στο ΕΣΠΑ ή άλλα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, σύμφωνα με το άρθρο 4 της παρούσας, όπου στους όρους της οικείας Απόφασης Ένταξης στο ΕΠΑ προβλέπεται ότι δεν θα αναληφθούν νομικές δεσμεύσεις. Εφόσον προβλέπεται ανάληψη νομικών δεσμεύσεων έως ένα συγκεκριμένο ποσό (Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη ΕΠΑ), η διαφορά με τον προϋπολογισμό του έργου στο ΠΔΕ.

Στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ προβλέπεται η διαδικασία υποβολής και έγκρισης αιτήματος καταχώρησης Μη επιλέξιμου προϋπολογισμού για τις περιπτώσεις 2) έως 4) ανωτέρω, καθώς και το απαιτούμενο υλικό τεκμηρίωση.

β) Ιδιωτική Συμμετοχή και Δαπάνες εκτός ΠΔΕ: περιλαμβάνει τον προϋπολογισμό της χρηματοδότησης των υποέργων του έργου από πηγές εκτός ΠΔΕ, όπως α) ιδιωτική συμμετοχή, στην περίπτωση έργων κρατικών ενισχύσεων επιχειρηματικότητας ή έργων υποδομών με στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και β) λοιπές δαπάνες εκτός ΠΔΕ, όπως δαπάνες από τακτικό προϋπολογισμό, συμμετοχή φορέα από ίδιους πόρους, ΦΠΑ που καταβάλλεται από τον δικαιούχο κ.λπ.

γ) Μη ενισχυόμενος προϋπολογισμός: για πράξεις κρατικών ενισχύσεων επιχειρηματικότητας και πράξεις υποδομών με στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, τα ποσά που δεν περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό στον οποίο εφαρμόζεται το ποσοστό ενίσχυσης.

Ημερομηνία έναρξης έργου: Η ημερομηνία έναρξης υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου, η οποία μπορεί να είναι προγενέστερη της ημερομηνίας έναρξης του ΕΠΑ. Σε περίπτωση έργων κρατικών ενισχύσεων επιχειρηματικότητας η ημερομηνία έναρξης έργου αφορά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών, όπως προβλέπεται στην Πρόσκληση ή/και αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης.

Ημερομηνία λήξης έργου: Η προγραμματιζόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου όλων των υποέργων του έργου, η οποία μπορεί να είναι μεταγενέστερη της λήξης του ΕΠΑ. Ένα έργο θεωρείται ολοκληρωμένο, εφόσον έχει ολοκληρωθεί το φυσικό και το αντίστοιχο οικονομικό αντικείμενο και του τελευταίου, από άποψη εξέλιξης, υποέργου του, οπότε όλα τα υποέργα έχουν ολοκληρωθεί και το έργο είναι πλέον λειτουργικό. Σε περίπτωση δράσεων κρατικών ενισχύσεων επιχειρηματικότητας, η ημερομηνία λήξης έργου αφορά στην ημερομηνία λήξης της επιλεξιμότητας των δαπανών της δράσης, όπως προβλέπεται στην Πρόσκληση ή/και αναγράφεται στην Απόφαση Ένταξης.

Νομική Δέσμευση (ΝοΔε): για τα υποέργα που υλοποιούνται αποκλειστικά μέσω της σύναψης δημόσιας σύμβασης, η δημόσια σύμβαση, για τα έργα που υλοποιούνται με ίδια μέσα, η Απόφαση Υλοποίησης με Ίδια Μέσα (ΑΥΙΜ), για τις αρχαιολογικές έρευνες/εργασίες, η οικεία Απόφαση Αυτεπιστασίας Αρχαιολογίας, για τα έργα κρατικής αρωγής η υπουργική απόφαση καθορισμού της διαδικασίας χρηματοδότησης των ωφελούμενων. Ειδικότερες περιπτώσεις υποέργων δύναται να εξειδικεύονται με οδηγίες της Δι.Δι.Ε.Π.

Προθεσμία Ανάλυσης νομικών δεσμεύσεων: η προθεσμία που ορίζεται στην Απόφαση Ένταξης για την ανάληψη νομικών δεσμεύσεων (ΝοΔε) για όλα τα υποέργα.

Τεχνικό Δελτίο Έργου/Πράξης (ΤΔΠ): τυποποιημένο έγγραφο που συμπληρώνεται από τον Δικαιούχο και υποβάλλεται στην ηλεκτρονική μορφή που διατίθεται στο ΠΣ ΕΠΑ. Η υποβολή του ΤΔΠ συνιστά και αίτηση ένταξης της έργου στο ΕΠΑ. Αποτυπώνει το σύνολο των στοιχείων και χαρακτηριστικών του έργου, βάσει των οποίων διενεργείται η αξιολόγηση αυτού κατά την ένταξή του, καθώς και η παρακολούθησή της υλοποίησής του, τόσο ως προς το φυσικό όσο και ως προς το οικονομικό αντικείμενο και την επίτευξη των δεικτών εκροής.

Τεχνικό Δελτίο Υποέργου (ΤΔΥ): τυποποιημένο έγγραφο που συμπληρώνεται από τον Φορέα Υλοποίησης και υποβάλλεται στην ηλεκτρονική μορφή που διατίθεται στο ΠΣ ΕΠΑ. Με το ΤΔΥ δηλώνονται τα στοιχεία της αναληφθείσας ΝοΔε για κάθε υποέργο.

Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης Πράξης (ΔΩΠ): τυποποιημένο έγγραφο στο οποίο ο Δικαιούχος συμπληρώνει τις ενέργειες ωρίμανσης που δεν έχουν υλοποιηθεί ή ολοκληρωθεί κατά την υποβολή του ΤΔΠ καθώς και τον προγραμματισμό των ενεργειών μέχρι και την ανάληψη των ΝοΔε. Επίσης, αποτελεί ενημέρωση για την εξέλιξη των ενεργειών ωρίμανσης και περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στα προβλήματα και στις εμπλοκές που δύνανται να παρουσιαστούν κατά την εκτέλεση των ενεργειών ωρίμανσης, καθώς και τα αποτελέσματα των ενεργειών για την απόκτηση γης/απαλλοτρίωση.

Κύριος έργο: ο φορέας ο οποίος έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου και για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η σύμβαση ή κατασκευάζεται το έργο και ο οποίος έχει και την κυριότητα αυτού.

Δικαιούχος (φορέας υλοποίησης): Ο φορέας ο οποίος είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του έργου, ήτοι ο Κύριος Έργο. Ο Δικαιούχος, δύναται να είναι διαφορετικός από τον κύριο του έργου, βάσει σχετικού εγγράφου, όπως ενδεικτικά προγραμματική σύμβαση, έγγραφο αρμοδίου οργάνου του Κυρίου του έργου για υλοποίηση έργου από άλλο φορέα, όπου προκύπτει σαφής διαχωρισμός των ρόλων. Ο Δικαιούχος είναι υπεύθυνος για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος του ΕΠΑ με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιεί και την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει. Ο Δικαιούχος μεριμνά για την ορθή αποτύπωση στο ΠΣ ΕΠΑ των στοιχείων επικοινωνίας του (ηλεκτρονικών διευθύνσεων), όπου και αποστέλλονται τυχόν αυτόματες ειδοποιήσεις (alerts) μέσω του ΠΣ ΕΠΑ.

Εφόσον το έργο υποδιαιρείται σε υποέργα, μπορεί να προβλέπονται περισσότεροι από ένα φορείς υλοποίησης για καθένα από τα υποέργα του έργου. Στις περιπτώσεις έργων με πολλούς φορείς υλοποίησης (εταίρους), ορίζεται ο φορέας που είναι αρμόδιος για την υποβολή πρότασης χρηματοδότησης (ΤΔΠ) και έχει το συντονισμό και τη γενική ευθύνη για το σύνολο του έργου (Δικαιούχος, συντονιστής εταίρος).

Φορέας λειτουργίας (και συντήρησης): Ο φορέας που είναι υπεύθυνος να λειτουργήσει και να συντηρήσει (εφ' όσον απαιτείται από τη φύση του έργου) το ολοκληρω-

μένο έργο που θα υλοποιήσει ο δικαιούχος. Ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης μπορεί να διαφέρει από το δικαιούχο, καθώς και να είναι άλλος για καθένα από τα υποέργα ενός έργου.

Φορέας χρηματοδότησης: Ο φορέας που έχει την αρμοδιότητα της χρηματοδότησης ενός έργου από πόρους του ΠΔΕ.

Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ: Το σύνολο των διαδικασιών, τυποποιημένων εντύπων και οδηγιών για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του ΣΔΕ.

Οι λέξεις «έργο» και «πράξη» έχουν την ίδια έννοια σε όσες περιπτώσεις γίνεται σχετική αναφορά στο Εγχειρίδιο ΣΔΕ.»

β. Η παρ. β του άρθρου 3 αντικαθίσταται, ως εξής:

«β) Οι Υπηρεσίες Διαχείρισης (ΥΔ) Προγραμμάτων και Αποθεματικών, οι οποίες ορίζονται για κάθε Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Τομεακό ή Περιφερειακό), και οι οποίες αναλαμβάνουν τη διαχείριση του συνόλου ή μέρους προγράμματος του ΕΠΑ (υποπρόγραμμα) και των σχετικών πόρων. Οι ΥΔ υποδεικνύονται ειδικά για τον σκοπό αυτόν από το αρμόδιο Υπουργείο ή Περιφέρεια κατά την υποβολή του οικείου Προγράμματος.

Οι αρμοδιότητες των ΥΔ καθορίζονται στο άρθρο 132 του ν. 4635/2019, ενώ στο ΣΔΕ καταγράφονται αναλυτικά οι διαδικασίες εφαρμογής αυτών.

Στις ΥΔ τηρούνται οι αρχές της χρηστής διαχείρισης και διάκρισης των αρμοδιοτήτων. Στην περίπτωση όπου οι ίδιες Αρχές ασκούν και καθήκοντα Δικαιούχου, πρέπει να διασφαλίζεται επαρκής διάκριση αρμοδιοτήτων.»

γ. Στο άρθρο 4, η παρ. 3 αντικαθίσταται, και προστίθεται παρ. 6, 7 και 8, ως εξής:

«3. Η Πρόσκληση μπορεί να τροποποιηθεί πριν από την ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων, στην περίπτωση που τροποποιούνται στοιχεία, όπως η διαθέσιμη δημόσια δαπάνη και η προθεσμία υποβολής πρότασης. Η ΥΔ ενημερώνει τους δυνητικούς δικαιούχους υποχρεωτικά με μέσο αντίστοιχο με αυτό της αρχικής δημοσίευσης. Σε περίπτωση διοικητικών, ορθογραφικών ή/και συντακτικών λαθών εκδίδεται ορθή επανάληψή της.»

«6. Η Πρόσκληση ανακαλείται αιτιολογημένα οποτεδήποτε μέχρι την ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων, ανεξάρτητα από το εάν υποβλήθηκαν προτάσεις από τους δυνητικούς δικαιούχους. Η Πρόσκληση δεν ανακαλείται εάν έχει εκδοθεί Απόφαση Ένταξης πράξης.

7. Ειδικά στην περίπτωση της Ανακοίνωσης Πρόθεσης Χρηματοδότησης, επιτρέπεται η αιτιολογημένη τροποποίησή της και αφού έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων. Η τροποποίηση αναρτάται στη Διαύγεια.

8. Η πρόσκληση/Ανακοίνωση Πρόθεσης Χρηματοδότησης δύναται να τροποποιείται, αφού έχει παρέλθει η ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων, για διαχειριστικούς λόγους (ενδεικτικά ως προς το ύψος του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων ή την προσθήκη καταλληλότερων δεικτών εκροής) κατόπιν οδηγιών της Δι.Δι.Ε.Π. Στην περίπτωση αυτή, δεν απαιτείται η ανάρτηση στη Διαύγεια.»

δ. Στο άρθρο 5, η παρ. 1 αντικαθίσταται, και στην παράγραφο 6 οι εντός παρενθέσεως λέξεις «(ανά Πρόσκληση

ση)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «(ανά Πρόσκληση ή ΠΑ)» και η παρ. 6 διαμορφώνεται, ως εξής:

«1. Οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν αποκλειστικά ηλεκτρονικά τα Τεχνικά Δελτία Πράξης (ΤΔΠ), με συνημμένα όλα τα απαραίτητα έγγραφα, όπως αυτά έχουν προσδιοριστεί στην Πρόσκληση, εντός της προθεσμίας που προσδιορίζεται από την ΥΔ στην Πρόσκληση. Με την υποβολή του ΤΔΠ ο Νόμιμος Εκπρόσωπος του Δικαιούχου δηλώνει υπεύθυνα για την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλονται στο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΠΑ, είτε υποβάλλονται μέσω του ατομικού λογαριασμού χρήστη του Νομίμου Εκπροσώπου, είτε μέσω των εξουσιοδοτημένων για το σκοπό αυτό χρηστών».

«6. Οι εξωτερικοί αξιολογητές καθώς και το προσωπικό που υπηρετεί σε ΥΔ ή σε φορέα στον οποίο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες διαχείρισης και απασχολείται σε δραστηριότητες που αφορούν στην αξιολόγηση έργων, υποχρεούνται σε υποβολή δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων. Η δήλωση αυτή υποβάλλεται άπαξ (ανά Πρόσκληση ή ΠΑ) στην ΥΔ, όπου και τηρείται σχετικό μητρώο».

ε. Η παρ. 3 του άρθρου 6 αντικαθίσταται, ως εξής:

«3. Η απόφαση ένταξης αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τον κωδικό του έργου (MIS), τον/τους Δικαιούχο/ους, τον τίτλο του έργου, συνοπτική περιγραφή του αντικείμενου του έργου και των παραδοτέων, τον δείκτη εκρών και την τιμή στόχο, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και την Προθεσμία Ανάληψης Νομικών Δεσμεύσεων, την Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη ΕΠΑ, τα στοιχεία εγγραφής των έργων στο ΠΔΕ, τις υποχρεώσεις του δικαιούχου και άλλους ειδικούς όρους, όταν απαιτείται.»

στ. Η παρ. 2 του άρθρου 7 αντικαθίσταται, ως εξής:

«2. Το ΕΠΑ δύναται να χρηματοδοτήσει και δαπάνες που μπορεί να πραγματοποιήθηκαν για την υλοποίηση φυσικού αντικείμενου σε ημερομηνία προγενέστερη της έναρξής του.»

ζ. Στο άρθρο 8, η περ. 1 της παρ. 1 και η παρ. 2 αντικαθίστανται, ως εξής:

«ι) Οι δαπάνες διαχείρισης και διοίκησης των φορέων της περ. στ' της παρ. 3 του άρθρου 122 του ν. 4635/2019 (Α' 167) για την υλοποίηση έργων, σύμφωνα με το άρθρο 9 της παρούσας απόφασης.»

«2. Με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων της παρ. 4 του άρθρου 122 του ν. 4635/2019 (Α' 167), το ΕΠΑ δεν χρηματοδοτεί πάγιες λειτουργικές ανάγκες του Δημοσίου τομέα κατά την έννοια του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143).»

η. Οι παρ. 1, 4 και 5 του άρθρου 9 αντικαθίστανται, ως εξής:

«1. Ως δαπάνες διαχείρισης και διοίκησης των φορέων της περ. στ' της παρ. 3 του άρθρου 122 του ν. 4635/2019 (Α' 167) νοούνται το σύνολο των πραγματικών δαπανών, οι οποίες αφορούν αποκλειστικά και μόνο την υλοποίηση συγκεκριμένων έργων».

«4. Οι φορείς υποχρεούνται να επιμερίζουν τις δαπάνες διαχείρισης και διοίκησης ανά έργο.

5. Οι φορείς οφείλουν να καταχωρίζουν σε ξεχωριστό υποέργο την κάλυψη των δαπανών διαχείρισης και διοίκησης κάθε συγκεκριμένου έργου. Η έγκριση, η παρακολούθηση ή ο απολογισμός των δαπανών διαχείρισης και διοίκησης πραγματοποιείται μέσω της Απόφασης Υλοποίησης με ίδια μέσα και των προβλεπόμενων στο Εγχειρίδιο ΣΔΕ. Στην περίπτωση των ήδη ενταγμένων έργων, η παρούσα εφαρμόζεται για την παρακολούθηση και για τον απολογισμό.»

θ. Το άρθρο 13 αντικαθίσταται, ως εξής:

«Άρθρο 13

Χρηματοδότηση έργων

1. Για κάθε υποέργο του εγκεκριμένου Τεχνικού Δελτίου Πράξης (ΤΔΠ), κατόπιν ανάληψης νομικής δέσμευσης, ο Δικαιούχος, υποβάλλει στο ΠΣ ΕΠΑ το Τεχνικό Δελτίου Υποέργου (ΤΔΥ) με συνημμένα όλα τα απαραίτητα έγγραφα. Το Πληροφοριακό Σύστημα του ΠΔΕ (e-ΠΔΕ) ενημερώνεται για την αναληφθείσα νομική δέσμευση μέσω του ΠΣ ΕΠΑ και σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατόπιν ενεργειών της ΥΔ στο e-ΠΔΕ. Στην περίπτωση έργου που έχει χρηματοδοτηθεί από περισσότερους από έναν εναρίθμους, η ΥΔ και ο Φορέας Χρηματοδότησης μεριμνούν για την ορθή απεικόνιση του ανεκτέλεστου της νομικής δέσμευσης στον ενεργό ενάριθμο του ΠΔΕ και των πληρωμών από τον/τους προηγούμενο/ους εναρίθμο/ους.

2. Η διαδικασία χρηματοδότησης των έργων από εθνικούς πόρους του ΠΔΕ, καθορίζεται από το θεσμικό πλαίσιο του ΠΔΕ.

3. Η έγκριση αιτήματος χρηματοδότησης έργου (κατανομή) που υποβάλλεται από τον Δικαιούχο, γίνεται από την αρμόδια Οικονομική Υπηρεσία ύστερα από γνώμη της αρμόδιας ΥΔ. Η γνώμη της ΥΔ δίνεται εντός 10 ημερών από την κοινοποίηση του αιτήματος του δικαιούχου. Μετά την πάροδο της προθεσμίας υποβολής της γνώμης, η αρμόδια Οικονομική Υπηρεσία εγκρίνει ή απορρίπτει το αίτημα χρηματοδότησης χωρίς τη γνώμη της ΥΔ.

4. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται μη συμμόρφωση του Δικαιούχου με τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης έργων της παρούσας ή του ΠΔΕ ή τους γενικούς ή ειδικούς όρους της απόφασης ένταξης εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 4, του άρθρου 14 της παρούσας.»

ι. Προστίθεται άρθρο 13Α, ως εξής:

«Άρθρο 13Α

Ανάκληση Απόφασης Ένταξης

1. Η Ανάκληση της Απόφασης Ένταξης ενός έργου διακόπτει τη χρηματοδότηση του έργου από το ΕΠΑ και από τους εθνικούς πόρους του ΠΔΕ. Η Ανάκληση Απόφασης Ένταξης αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και ο ενάριθμος του εθνικού ΠΔΕ που τυχόν έχει χρηματοδοτήσει το έργο κλείνει στο ύψος των πληρωμών ΠΔΕ.

2. Η Ανάκληση Απόφασης Ένταξης αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τον κωδικό του έργου (MIS), τον/τους Δικαιούχο/ους, τον τίτλο του έργου, την αιτιολόγηση/λόγους ανάκλησης, τα στοιχεία εγγραφής του έργου στο ΠΔΕ.

3. Η Απόφαση Ένταξης ενός έργου ανακαλείται α) μετά από αίτημα Δικαιούχου, για έργο το οποίο δεν έχει αναληφθεί νομική δέσμευση, β) κατόπιν ένταξης του έργου σε συγχρηματοδοτούμενο ή άλλο πρόγραμμα, το οποίο αναλαμβάνει τυχόν δαπάνες που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο του ΕΠΑ, γ) εφόσον διαπιστώνεται, κατά το στάδιο της παρακολούθησης ή στο πλαίσιο επαλήθευσης και ελέγχου του έργου, μη συμμόρφωση του Δικαιούχου με τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης έργων της παρούσας ή του ΠΔΕ ή τους γενικούς ή ειδικούς όρους της απόφασης ένταξης και εφόσον δεν έχουν υλοποιηθεί πληρωμές ΠΔΕ.»

ια. Το άρθρο 14 αντικαθίσταται, ως εξής:

«Άρθρο 14

Παρακολούθηση προόδου υλοποίησης έργων

1. Η παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των έργων από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Διαχείρισης έχει σκοπό να πιστοποιηθεί η τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών, να επιβεβαιωθεί η πρόοδος της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων και να διαπιστωθούν έγκαιρα τυχόν προβλήματα, ώστε να αναληφθούν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.

2. Η παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του έργου αποτελεί συνεχή και συνθετική εργασία και συντελείται μέσω του ΠΣ ΕΠΑ και της συλλογής, επεξεργασίας και αξιολόγησης της προόδου ωριμότητας της πράξης και των βασικών στοιχείων του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου και των υποέργων του, σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΤΔΠ. Το Εγχειρίδιο του ΣΔΕ προβλέπει τα δελτία που υποβάλλει ο δικαιούχος μέσω του ΠΣ ΕΠΑ για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης του έργου, όπως Τεχνικό Δελτίο Υποέργου (ΤΔΥ), Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης Πράξης (ΔΩΠ), Δελτίο Επίτευξης Δεικτών (ΔΕΔ), Δελτίο Δήλωσης Δαπάνης (ΔΔΔ) κ.λπ.

3. Η ΥΔ, κατά την παρακολούθηση της προόδου των έργων, λαμβάνει υπόψη της τα αποτελέσματα των διοικητικών επαληθεύσεων ή των επιτόπιων επιθεωρήσεων, ή λοιπών ελέγχων που διενεργήθηκαν στο έργο. Η ΥΔ δύναται να επικοινωνεί με τους Δικαιούχους προκειμένου να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση των έργων, ώστε να διαμορφώσει μία πληρέστερη εικόνα για την πρόοδό τους.

4. Εφόσον διαπιστώνεται μη συμμόρφωση του Δικαιούχου με τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης έργων της παρούσας ή του ΠΔΕ ή τους γενικούς ή ειδικούς όρους της απόφασης ένταξης, η ΥΔ με έγγραφη ειδοποίησή της προς τον δικαιούχο δύναται να διακόπτει τη διαδικασία χρηματοδότησης και να θέτει αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας ο δικαιούχος έχει υποχρέωση να προβεί σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για τη συμμόρφωσή του. Οι έγγραφες ειδοποιήσεις που αποστέλλονται στο δικαιούχο τηρούνται στο ΠΣ ΕΠΑ. Η προθεσμία συμμόρφωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, με την επιφύλαξη του άρθρου 14 της παρούσας. Μετά το πέρας της τεθείσης προθεσμίας, εφόσον ο Δικαιούχος δεν έχει προβεί σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για τη συμμόρφωσή του, είτε

ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης της πράξης, είτε απομειώνονται τα οικονομικά στοιχεία του έργου ως προς το/τα υποέργο/α που σχετίζονται με τη μη συμμόρφωση και τροποποιείται η Απόφαση Ένταξης. Εφόσον απαιτείται, εφαρμόζεται αναλογικά η υπό στοιχεία 126829/ΕΥΘΥ 1217/8.12.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμαμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του ν. 4314/2014» (Β' 2784)».

ιβ. Προστίθεται άρθρο 14 Α, ως εξής:

«Άρθρο 14Α

Προθεσμία Ανάλυσης Νομικών Δεσμεύσεων - Αίτημα Παράτασης

1. Η Προθεσμία Ανάλυσης Νομικών Δεσμεύσεων που ορίζεται στην αρχική Απόφαση Ένταξης δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη από δεκαοκτώ (18) μήνες. Εφόσον στην Απόφαση Ένταξης η προθεσμία ανάλυσης νομικών δεσμεύσεων είναι μικρότερη από τους δεκαοκτώ (18) μήνες από την αρχική Απόφαση Ένταξης, η ΥΔ μπορεί τροποποιώντας την απόφαση ένταξης να παρατείνει την προθεσμία ανάλυσης νομικής δέσμευσης έως τους δεκαοκτώ (18) μήνες από την αρχική Απόφαση Ένταξης. Εύλογη παράταση ανάλυσης νομικής δέσμευσης για υποέργο/α πλέον των δεκαοκτώ (18) μηνών από την αρχική ένταξη της πράξης δύναται να δοθεί από την Δι.Δι.Ε.Π.

2. Οι Δικαιούχοι οφείλουν να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για την ανάλυση νομικών δεσμεύσεων (ΝοΔε) για όλα τα υποέργα εντός της Προθεσμίας Ανάλυσης Νομικών Δεσμεύσεων. Το ΠΣ ΕΠΑ αποστέλλει αυτόματες ειδοποιήσεις (alerts) τουλάχιστον 6 και 3 μήνες πριν την εκπνοή της προθεσμίας στον Δικαιούχο και στην αρμόδια ΥΔ.

3. Εάν ο Δικαιούχος εκτιμά ότι δεν θα γίνει ανάλυση ΝοΔε εντός της προθεσμίας, οφείλει να ενημερώσει έγκαιρα την ΥΔ για την πρόοδο των ενεργειών ωρίμανσης και τυχόν προβλήματα και να αιτηθεί παράταση της Προθεσμίας Ανάλυσης Νομικών Δεσμεύσεων. Εφόσον, η αιτούμενη παράταση υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες από την αρχική ένταξη ή την τυχόν παράταση που έχει δοθεί από τη Δι.Δι.Ε.Π, ο Δικαιούχος υποβάλλει το δελτίο ΔΩΠ τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν την εκπνοή της προθεσμίας. Στο δελτίο ΔΩΠ τεκμηριώνεται το στάδιο ωρίμανσης του υποέργου καταχωρώντας τον Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) που ανταποκρίνεται στο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας ή εφόσον δεν εφαρμόζεται/προβλέπεται τον Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης (ΑΔΑ), τον αριθμό πρωτοκόλλου του εγγράφου του φορέα κ.λπ.

4. Εύλογη παράταση ανάλυσης νομικής δέσμευσης για υποέργο/α πλέον του 18μηνου από την αρχική ένταξη ή νέα παράταση (σε περίπτωση που έχει εγκριθεί προηγούμενη παράταση από τη Δι.Δι.Ε.Π), δύναται να δοθεί κατόπιν αιτιολογημένης έκθεσης της ΥΔ και έγκρισης της

Δι.Δι.Ε.Π. Η ΥΔ ελέγχει και οριστικοποιεί το δελτίο ΔΩΠ που έχει υποβληθεί από τον Δικαιούχο σύμφωνα με την παρ. 3 ανωτέρω και υποβάλλει το δελτίο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Προόδου Πράξης (αιτιολογημένη έκθεση) με την αιτούμενη παράταση δύο (2) μήνες πριν την παρέλευση της προθεσμίας.

5. Εφόσον, δύο (2) μήνες πριν την παρέλευση των δεκαοκτώ (18) μηνών από την έναρξη του έργου ή την τυχόν παράταση που έχει δοθεί από τη Δι.Δι.Ε.Π, α) δεν έχει υποβληθεί ΤΔΥ στο ΠΣ ΕΠΑ για κάποιο/α από το/τα υποέργο/α ή β) η ΥΔ δεν έχει λάβει ενημέρωση από τον Δικαιούχο σύμφωνα με την παρ. 3 ανωτέρω για αίτημα παράτασης, με έγγραφη ειδοποίησή της προς τον Δικαιούχο θέτει αποκλειστική προθεσμία συμμόρφωσης ενός (1) μήνα. Η έγγραφη ειδοποίηση που αποστέλλεται στο Δικαιούχο τηρείται στο ΠΣ ΕΠΑ.

6. Μετά το πέρας της τεθείσης προθεσμίας, εφόσον ο Δικαιούχος δεν έχει προβεί στις προβλεπόμενες ενέργειες, με την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας ΝοΔε, είτε ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης της πράξης, είτε απομειώνονται τα οικονομικά στοιχεία του έργου ως προς το/τα υποέργο/α που δεν έχουν αναληφθεί ΝοΔε και τροποποιείται η Απόφαση Ένταξης.

7. Σε περίπτωση μεγάλου πλήθους αιτημάτων παράτασης, η Δι.Δι.Ε.Π δύναται να εγκρίνει μία ή περισσότερες οριζόντιες παρατάσεις έως τρεις (3) μήνες.».

ιγ. Η περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 15 αντικαθίσταται, ως εξής:

«α) Διοικητικές επαληθεύσεις διενεργούνται από τις Υπηρεσίες Διαχείρισης με βάση τα στοιχεία των έργων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους, τουλάχιστον μία φορά κατά την ολοκλήρωση του έργου.».

ιδ. Στο άρθρο 17, η περ. γ' της παρ. 2 καταργείται, η περ. δ' της παρ. 2 αλλάζει αριθμηση σε περ. γ' και η παρ. 4 αντικαθίσταται, ως εξής:

«4. Στην περίπτωση που η τροποποίηση του έργου αποτελεί πρωτοβουλία του δικαιούχου, η ΥΔ εξετάζει το αίτημα τροποποίησης του Τεχνικού Δελτίου Πράξης (ΤΔΠ) και ενημερώνει τον δικαιούχο για την αποδοχή της τροποποίησης και την έκδοση τροποποιημένης Απόφασης Ένταξης, εφόσον αυτή απαιτείται, ή την απόρριψη της τροποποίησης. Ο δικαιούχος υλοποιεί το έργο με βάση την Απόφαση Ένταξης και το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ) που είναι σε ισχύ.».

ιε. Το άρθρο 18 αντικαθίσταται, ως εξής:

«Άρθρο 18

Υποβολή στοιχείων ολοκλήρωσης έργου

Με την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου, ο Δικαιούχος επικαιροποιεί εφόσον απαιτείται το Τεχνικό Δελτίο Πράξης, τα Τεχνικά Δελτία Υποέργων, τα Δελτία Δήλωσης Δαπάνης, το Δελτίο Επίτευξης Δεικτών και τακτοποιεί τυχόν εκκρεμότητες όσον αφορά τα λοιπά δελτία του Εγχειριδίου ΣΔΕ, ώστε να αποτυπώνεται η υλοποίηση του έργου σε πραγματικό και όχι πλέον σε προγραμματικό επίπεδο. Το τελικό Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ολοκλήρωσης), μαζί με το σχετικό τεκμηριωτικό υλικό ολοκλήρωσης του έργου, υποβάλλεται στην ΥΔ μέσω του ΠΣ ΕΠΑ, προκειμένου να οριστικοποιηθεί.»

ιστ. Η παρ. 1 του άρθρου 20 αντικαθίσταται, ως εξής: «1. Εφόσον, κατά την εξέταση των στοιχείων δεν εντοπιστούν ευρήματα που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης και για τα οποία θα απαιτηθεί η λήψη συμπληρωματικών στοιχείων ή/και η πραγματοποίηση περαιτέρω ενεργειών, η ΥΔ προχωρά στην οριστικοποίηση των στοιχείων του έργου και των οικείων δελτίων στο ΠΣ ΕΠΑ.»

ιζ. Η παρ. 2 του άρθρου 21 αντικαθίσταται, ως εξής:

«2. Περίοδος αναφοράς της ενδιάμεσης έκθεσης ΤΠΑ/ΠΠΑ ορίζεται το χρονικό διάστημα από την έναρξη υλοποίησης του ΕΠΑ έως την 30η Ιουνίου 2024. Η έκθεση υποβάλλεται το αργότερο έως τις 31 Ιουλίου 2024.».

ιη. Η παρ. 2 του άρθρου 23 αντικαθίσταται, ως εξής:

«2. Περίοδος αναφοράς της ενδιάμεσης έκθεσης ΕΠΑ ορίζεται το χρονικό διάστημα από την έναρξη υλοποίησης του ΕΠΑ, δηλαδή την 1η Ιουλίου 2021 έως την 30η Ιουνίου 2024. Η ενδιάμεση έκθεση προόδου για την εφαρμογή και υλοποίηση του ΕΠΑ υποβάλλεται στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών το αργότερο έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2024.»

ιθ. Το άρθρο 24 αντικαθίσταται, ως εξής:

«Άρθρο 24

Παροχή οδηγιών προς τους φορείς διαχείρισης

Για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του παρόντος Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου είναι δυνατόν να εκδίδονται, Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ και κατά περίπτωση, πρόσθετες οδηγίες, κατευθύνσεις, εργαλεία ή εγκύκλιοι από την ΥΣ ΕΠΑ.».

κ. Προστίθεται άρθρο 25, ως εξής:

«Άρθρο 25

Μεταφορά (υπο)προγραμμάτων ή έργων λόγω αλλαγής της διοικητικής δομής της Χώρας ή της Κυβέρνησης που επιβάλλει τη διάσπαση, τη συνένωση ή τη μεταφορά προγραμμάτων ή ή μέρους αυτών.

Για τις ανάγκες του παρόντος άρθρου, ως «ΠΑ Προέλευσης», νοείται το ΠΑ στο πλαίσιο του οποίου έχουν ενταχθεί έργα προ της αλλαγής της διοικητικής δομής της χώρας ή της Κυβέρνησης και «ΠΑ Υποδοχής» το ΠΑ στο οποίο μεταφέρονται. Ο όρος ΠΑ περιλαμβάνει τα Τομεακά, Περιφερειακά ή Ειδικά Προγράμματα.

1. Προσ απαιτούμενο για τη μεταφορά (υπο)προγραμμάτων ή έργων μεταξύ ΠΑ αποτελεί η έκδοση της σχετικής απόφασης αναθεώρησης του ΕΠΑ που ανακατανέμει τον προϋπολογισμό μεταξύ των Προγραμμάτων και η έγκριση από τον αρμόδιο για το ΕΠΑ Υπουργό των αναθεωρημένων Προγραμμάτων που υποβάλλονται από τις ΥΔ, σύμφωνα με τις προβλέψεις της παρ. 3 του άρθρου 128 του ν. 4635/2019.

2. Πρόσκληση εκδοθείσα από το ΠΑ Προέλευσης που περιλαμβάνει ενταγμένα έργα, τα οποία μεταφέρονται όλα στο ΠΑ Υποδοχής, τροποποιείται τεχνικά με μέριμνα της ΥΣ ΕΠΑ προκειμένου να καταχωρηθούν τα στοιχεία του ΠΑ Υποδοχής που θα συνεχίσει να χρηματοδοτεί τα ενταγμένα έργα και αποτελεί πλέον Πρόσκληση του ΠΑ Υποδοχής. Όμοιες αλλαγές γίνονται σε όλα τα δελτία

του ΠΣ ΕΠΑ (ΤΔΠ, ΤΔΥ κ.λπ.) που παρακολουθούν τα έργα που μεταφέρονται. Εφόσον η προβλεπόμενη στην Πρόσκληση ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων α) είναι προγενέστερη του χρόνου μεταφοράς των έργων στο ΠΑ Υποδοχής, η τροποποίησή της αφορά καθαρά σε τεχνικούς λόγους και δεν αναρτάται στη Διαύγεια από την ΥΔ του ΠΑ Υποδοχής, β) είναι μεταγενέστερη του χρόνου μεταφοράς των έργων στο ΠΑ Υποδοχής, η ΥΔ του ΠΑ Υποδοχής εκδίδει νέα Πρόσκληση, η οποία φέρει τον ίδιο αύξοντα αριθμό στο ΠΣ ΕΠΑ (Α/Α ΠΣ ΕΠΑ) με την πρόσκληση που είχε εκδοθεί από το ΠΑ Προέλευσης (στο ΠΣ ΕΠΑ αποτυπώνεται ως τροποποίηση/ νέα έκδοση της πρόσκλησης του ΠΑ Προέλευσης) και αναρτάται στη Διαύγεια από το ΠΑ Υποδοχής. Προτάσεις ένταξης έργων (ΤΔΠ) που είχαν υποβληθεί στο πλαίσιο Πρόσκλησης που είχε εκδοθεί από το ΠΑ Προέλευσης, χωρίς να έχει εκδοθεί απόφαση ένταξης, μεταφέρονται στο ΠΑ Υποδοχής και αξιολογούνται από την ΥΔ του ΠΑ Υποδοχής.

3. Πρόσκληση εκδοθείσα από το ΠΑ Προέλευσης που περιλαμβάνει, τόσο ενταγμένα έργα που παραμένουν στο ΠΑ Προέλευσης, όσο και ενταγμένα έργα που μεταφέρονται στο ΠΑ Υποδοχής, θα πρέπει να αποτυπωθεί και στα δύο ΠΑ. Με μέριμνα της ΥΣ ΕΠΑ δημιουργείται νέα Πρόσκληση (νέος Α/Α ΠΣ ΕΠΑ), αντίγραφο της αρχικά εκδοθείσας από το ΠΑ Προέλευσης, η οποία προσαρμόζεται ως προς τα στοιχεία των έργων που περιλαμβάνονται σε αυτή και παράλληλα γίνονται οι απαιτούμενες αλλαγές στα οικεία δελτία του ΠΣ ΕΠΑ (ΤΔΠ, ΤΔΥ κ.λπ.). Η ΥΣ ΕΠΑ, με οδηγίες της προς τις ΥΔ του ΠΑ Προέλευσης/ΠΑ Υποδοχής, καθορίζει τον βέλτιστο τρόπο με τον οποίο θα υλοποιηθεί η μεταφορά των έργων και την απαιτούμενη αποτύπωση στο ΠΣ ΕΠΑ, όπως ενδεικτικά ποιο ΠΑ διατηρεί τον αύξοντα αριθμό ΠΣ ΕΠΑ (Α/Α ΠΣ ΕΠΑ) της αρχικά εκδοθείσας Πρόσκλησης. Αντίστοιχα εφαρμόζεται η παρ. 2 σχετικά με τη διαχείριση των Προσλήσεων ως προς την ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων.

4. Η ΥΔ του ΠΑ Υποδοχής μεριμνά για την έκδοση Τροποποίησης Απόφασης Ένταξης για τα έργα που μεταφέρονται στο ΠΑ ευθύνης της, χωρίς επαναξιολόγηση των έργων, και σύμφωνα με τις οδηγίες της ΥΣ ΕΠΑ. Η Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης υπογράφεται μόνο από τον νόμιμο εκπρόσωπο του ΠΑ Υποδοχής και συνιστά ένταξη στο ΠΑ Υποδοχής και ταυτόχρονα, αυτόματη ανάκληση της Απόφασης Ένταξης από το ΠΑ Προέλευσης. Σε περίπτωση που η ΥΔ του ΠΑ Υποδοχής κρίνει απαραίτητη την τροποποίηση/επικαιροποίηση στοιχείων σε σχέση με την σε ισχύ απόφαση ένταξης από το ΠΑ Προέλευσης, γίνεται σχετική μεία. Για την τροποποίηση μεγάλου πλήθους έργων ταυτόχρονα, εφόσον έχουν την ίδια προθεσμία ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, προβλέπεται δυνατότητα έκδοσης οριζόντιας

Τροποποίησης Απόφασης Ένταξης, που περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τον κωδικό του έργου (MIS), τον τίτλο των έργων, τον Δικαιούχο, τον προϋπολογισμό ΕΠΑ, την σε ισχύ προθεσμία ανάληψης νομικών δεσμεύσεων, τα στοιχεία εγγραφής των έργων στο ΠΔΕ, τις υποχρεώ-

σεις του δικαιούχου και άλλους ειδικούς όρους, όταν απαιτείται.

5. Σε περίπτωση μεταφοράς (υπο)προγράμματος σε άλλο ΠΑ, δύναται το (υπο)πρόγραμμα να παραμείνει αυτοτελές στο ΠΣ ΕΠΑ μόνο με αλλαγή της Υπηρεσίας Διαχείρισης. Αντίστοιχα εφαρμόζεται η παρ. 2 και 4 ανωτέρω.

6. Για τις Προσλήσεις και τα έργα που μεταφέρθηκαν σε ΠΑ Υποδοχής, η ΥΔ του ΠΑ Υποδοχής είναι πλέον αρμόδια για την εφαρμογή του ΣΔΕ. Έργα τα οποία έχουν ολοκληρωθεί ως προς το φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο δεν μεταφέρονται και αρμόδια για την εφαρμογή του άρθρου 9 της παρούσας είναι η ΥΔ στο ΠΑ όπου είναι ενταγμένα τα έργα.

7. Η ΥΔ του ΠΑ Προέλευσης για τις προσλήσεις και τα έργα που μεταφέρθηκαν σε άλλο ΠΑ υποχρεούται να συνεργάζεται και να παρέχει οποιαδήποτε πληροφορία ή έγγραφο ζητηθεί οποτεδήποτε από την ΥΔ του ΠΑ Υποδοχής ή άλλο όργανο, ιδίως στην περίπτωση των έργων που έχουν υλοποιήσει δαπάνες προ της μεταφοράς.».

2. Κατά τα λοιπά ισχύει η υπ' αρ. 62564/04.06.2021 απόφαση «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025», όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 55415/30.05.2022 όμοια απόφαση.

Άρθρο 2

1. Για τα έργα για τα οποία κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η προθεσμία Ανάληψης Νομικών Δεσμεύσεων που έχει οριστεί στην Απόφαση Ένταξης υπολείπεται της προθεσμίας των τριών (3) μηνών της παρ. 3 του άρθρου 14Α, όπως προστίθεται στην υπ' αρ. 62564/04.06.2021 απόφαση, με την περ. ιβ της παρ. 1 του άρθρου 1, δεν έχουν αναληφθεί ΝοΔε για όλα τα υποέργα και ο Δικαιούχος εκτιμά ότι δεν θα γίνει ανάληψη ΝοΔε μέχρι την προθεσμία που έχει οριστεί στην Απόφαση Ένταξης, εφόσον δεν έχει υποβάλλει το δελτίο ΔΩΠ, το υποβάλλει εντός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προς ενημέρωση της ΥΔ.

2. Για τα έργα της παρ. 1 ανωτέρω, η Υπηρεσία Διαχείρισης ελέγχει και οριστικοποιεί το δελτίο ΔΩΠ που έχει υποβληθεί από τον Δικαιούχο και δύναται να υποβάλλει το δελτίο Παρακολούθησης και Αξιολόγησης Προόδου Πράξης (αιτιολογημένη έκθεση) της παρ. 4 του άρθρου 14Α με την αιτούμενη παράταση εντός 2 μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προς ενημέρωση της ΔιΔιΕΠ.

3. Εφόσον, ο Δικαιούχος δεν έχει προβεί στις προβλεπόμενες ενέργειες της παρ. 1 ανωτέρω ή δεν έχει υποβληθεί αίτημα παράτασης από την Υπηρεσία Διαχείρισης, σύμφωνα με την παρ. 2 ανωτέρω, με την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 2 ανωτέρω, είτε ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης της πράξης (εφόσον δεν έχει αναληφθεί ΝοΔε για κανένα υποέργο), είτε απομειώνονται τα οικονομικά στοιχεία του έργου ως προς το/τα υποέρ-

γο/α που δεν έχουν αναληφθεί ΝοΔε και τροποποιείται η Απόφαση Ένταξης.

Άρθρο 3

1. Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 16 Μαΐου 2024

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ